

"Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуының тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттарын және тексеру парагын бекіту туралы"  
Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 5 наурыздағы № 128 бұйрығына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрі орынбасарының - Сауда және интеграция министрінің 2023 жылғы 4 мамырдағы № 156-НҚ және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2023 жылғы 4 мамырдағы № 59 бірлескен бұйрығы . Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 5 мамырда № 32443 болып тіркелді

### БҰЙЫРАМЫЗ:

1. "Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуының тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттарын және тексеру парагын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 5 наурыздағы № 128 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 13584 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтыру енгізілсін:

кіріспе мынадай редакцияда жазылсын:

"Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі 141-бабының 5 және 6 тармақтарына, 143-бабының 1-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫЗ**";

1 тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"1. Қоса беріліп отырған бекітілсін:

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуына тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері;

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуын тексеру парагы;

3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуын тексеру парагы.";

көрсетілген бұйрықпен бекітілген 1 және 2-қосымшалар осы бірлескен бұйрыққа 1 және 2-қосымшаларға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

осы бірлескен бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес көрсетілген бірлескен бұйрыққа 3-қосымшамен толықтырылсын.

2. Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Сауда комитеті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бірлескен бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бірлескен бұйрықты Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бірлескен бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының сауда және интеграция, Ұлттық экономика жетекшілік ететін вице-министрлеріне жүктелсін.

4. Осы бірлескен бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы  
Ұлттық экономика министрінің м.а.

Т. Жаксылыков

Қазақстан Республикасы  
Премьер-Министрінің орынбасары -  
Сауда және интеграция министрі

С. Жумангарин

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы  
Бас прокуратурасының  
Құқықтық статистика және  
арнайы есепке алу жөніндегі комитеті  
"КЕЛІСІЛДІ"  
Қазақстан Республикасының  
Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі

Қазақстан Республикасы  
Ұлттық экономика министрінің  
м.а.

2023 жылғы 4 мамырдағы

№ 59 мен

Қазақстан Республикасы  
Премьер-Министрінің  
орынбасары -

Сауда және интеграция министрі  
2023 жылғы 4 мамырдағы  
№ 156-НҚ бірлескен бұйрықта  
1-қосымша

Қазақстан Республикасы  
Ұлттық экономика министрінің  
2016 жылғы 5 наурыздағы  
№ 128 бұйрығына  
1-қосымша

Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуының тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері

## 1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының Тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуына тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері (бұдан әрі – критерийлер)

Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің 141-бабының 5 және 6-тармақтарына және 143-бабының 1-тармағына (бұдан әрі- Кодекс), Қазақстан Республикасының "Тауар биржалары туралы" Заңымен, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2018 жылғы 31 шілдедегі № 3 "Тексеру парагының нысанын бекіту туралы" бүйрігімен (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17371 болып тіркелген) және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің міндетін атқарушының 2022 жылғы 22 маусымдағы № 48 бүйрігімен бекітілген реттеуші мемлекеттік органдардың тәуекелдерді бағалау және басқару жүйесін және тексеру парагтарының нысандарын қалыптастыру қағидаларына (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 28577 болып тіркелген) сәйкес әзірленді.

2. Осы Критерийлерде мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- 1) балл – тәуекелді есептеудің сандық өлшемі;
- 2) деректерді қалыпқа келтіру-әртүрлі шкалаларда өлшенген мәндерді шартты жалпы шкалаға келтіруді көздейтін статистикалық рәсім;
- 3) тәуекел – адамның өмірін немесе денсаулығын бақылау субъектісінің қызметі нәтижесінде, қоршаған ортаға, жеке және занды тұлғалардың занды мүдделеріне, оның зардаптарының ауырлық дәрежесін ескере отырып, мемлекеттің мүліктік мүдделеріне зиян келтіру ықтималдығы;
- 4) тәуекелдерді бағалау және басқару жүйесі – тиісті қызмет салаларында тәуекелдің жол берілетін деңгейін қамтамасыз ете отырып, кәсіпкерлік еркіндігін шектеудің ең төменгі мүмкін дәрежесі мақсатында бақылау субъектісіне барып және (немесе) тексерулердің біліктілік талаптарына сәйкестігін кейіннен профилактикалық бақылауды жүзеге асыру үшін тәуекел дәрежелері бойынша Бақылау субъектілерін бөлу арқылы қолайсыз факторлардың туындау ықтималдығын төмендетуге бағытталған басқарушылық шешімдерді қабылдау процесі, сондай-ақ нақты бақылау субъектісі үшін тәуекел деңгейін өзгертуге және (немесе) Бақылау субъектісіне бара отырып, осындай бақылау субъектісін профилактикалық бақылаудан босатуға бағытталған;
- 5) тәуекел дәрежесін бағалаудың объективті критерийлері (бұдан әрі-объективті критерийлер) – белгілі бір қызмет саласындағы тәуекел дәрежесіне байланысты бақылау субъектілерін іріктеу үшін пайдаланылатын және бақылаудың жекелеген субъектісіне тікелей тәуелді болмайтын тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері;
- 6) тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері-бақылау субъектісінің тікелей қызметіне, салалық даму ерекшеліктеріне және осы дамуға әсер ететін факторларға байланысты, бақылау субъектілерін тәуекелдің әртүрлі дәрежелеріне жатқызуға мүмкіндік беретін сандық және сапалық көрсеткіштердің жиынтығы;

7) тәуекел дәрежесін бағалаудың субъективті критерийлері (бұдан әрі-субъективті критерийлер) – бақылаудың нақты субъектісі қызметінің нәтижелеріне қарай бақылау субъектілерін іріктеу үшін пайдаланылатын тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері;

8) тексеру парагы – сақталмауы, жеке және заңды тұлғалардың, мемлекеттің заңды мүдделеріне қатер төндіретін бақылау субъектілерінің қызметіне қойылатын талаптардың тізбесі;

9) іріктеме жиынтығы (іріктеме) – Кодекстің 143-бабының 2-тармағына сәйкес мемлекеттік бақылаудың нақты саласындағы бақылау субъектілерінің біртекті тобына жататын бағаланатын субъектілердің тізбесі.

## **2 тарау. Біліктілік талаптарына сәйкестігін тексеру және бақылау субъектілеріне бару арқылы профилактикалық бақылау жүргізу тәсілдері**

3. Бақылау субъектісіне бару арқылы профилактикалық бақылауды жүзеге асыру кезінде тәуекелдерді басқару кезең-кезеңмен жүзеге асырылатын объективті және субъективті критерийлерді айқындау арқылы қалыптастырылады (шешімдерді көп өлшемді талдау).

Бірінші кезеңде объективті критерийлер бойынша бақылау субъектілері жоғары тәуекел дәрежесіне бөлінеді.

Тәуекел дәрежесіне жатқызылған салалар үшін бақылау субъектісіне бару арқылы профилактикалық бақылау, бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау және жоспардан тыс бақылау субъектілері қызметін квалификациялық талаптарға сәйкестігін тексеру жүргізіледі.

Екінші кезеңде субъективті критерийлер бойынша тауар биржасы мынадай тәуекел дәрежесіне жатқызылады:

жоғары тәуекел.

Субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіштері бойынша бақылау субъектісі тәуекелдің жоғары дәрежесіне-тәуекел дәрежесінің көрсеткіші 71-ден 100-ге дейін қоса алғанда.

4. Бақылау субъектілеріне профилактикалық бақылау жүргізу үшін тәуекел дәрежесін бағалау критерийлері объективті және субъективті критерийлерді айқындау арқылы қалыптастырылады.

## **3-тарау. Объективті критерийлер**

5. Объективті критерийлер бойынша тауар биржалары жоғары тәуекел дәрежесіне жатады.

6. Бақылау субъектілерін тәуекелдің жоғары дәрежесіне жатқызу жеке және заңды тұлғалардың заңды мүдделеріне, тауар биржасында коммерциялық құпияның сақталуын қамтамасыз етуге, биржалық саудаға қатысушылардың құқықтарын қорғауға

және олардың арасындағы коммерциялық құпияның заңсыз таралуына әкеп соғуы мүмкін адаптациялық қызметтің нәтижесінде мемлекеттің мудделеріне зиян келтіру ықтималдығына байланысты жүзеге асырылады. табиғи бағаны бұзы және тауар нарығын тұрақсыздандыру.

7. Тәуекелдің жоғары дәрежесіне жатқызылған бақылау субъектілерінің қызмет салалары үшін біліктілік талаптарына сәйкестігіне тексеру, Бақылау субъектісіне бара отырып профилактикалық бақылау, Бақылау субъектісіне бармай профилактикалық бақылау және жоспардан тыс тексеру жүргізіледі.

8. Жүргізілген алдыңғы Профилактикалық бақылаудың қорытындылары бойынша берілген бұзушылықтарды толық көлемде жойған бақылау субъектілеріне қатысты біліктілік талаптарына барумен және (немесе) сәйкестігін тексерумен оларды мемлекеттік бақылаудың кезекті кезеңіне кестелер мен тізімдерді қалыптастыру кезінде енгізуге жол берілмейді.

9. Тәуекелдерді бағалау мен басқарудың ақпараттық жүйесі болмаған кезде бақылау субъектісіне бару және (немесе) біліктілік талаптарына сәйкестігі арқылы профилактикалық бақылау жүзеге асырылатын бақылау субъектілері санының ең төменгі жол берілетін шегі мемлекеттік бақылаудың белгілі бір саласындағы осындай бақылау субъектілерінің жалпы санының бес пайзызынан аспауға тиіс.

#### **4-тaraу. Субъективті критерийлер**

10. Субъективті критерийлерді анықтау келесі кезеңдерді қолдана отырып жүзеге асырылады:

- 1) деректер базасын қалыптастыру және ақпарат жинау;
- 2) ақпаратты талдау және тәуекелдерді бағалау.

11. Деректер базасын қалыптастыру және ақпарат жинау Қазақстан Республикасының Тауар биржалары туралы заңнамасын бұзатын бақылау субъектілерін анықтау үшін қажет.

Бақылау субъектісіне бару арқылы профилактикалық бақылауды жүзеге асыру мақсатында тәуекелдер дәрежесін бағалау үшін мынадай ақпарат көздері пайдаланылады:

1) бақылау субъектілеріне барумен алдыңғы тексерулер мен профилактикалық бақылаудың нәтижелері;

2) мемлекеттік органдар мен ұйымдар ұсынатын мәліметтерді талдау нәтижелері.

Біліктілік талаптарына сәйкестігін тексеруді жүзеге асыру мақсатында тәуекелдер дәрежесін бағалау үшін мынадай ақпарат көздері пайдаланылады:

1) бақылау субъектілеріне барумен алдыңғы тексерулер мен Профилактикалық бақылаудың нәтижелері;

2) мемлекеттік органдар мен ұйымдар ұсынатын мәліметтерді талдау нәтижелері.

12. Осы Критерийлердің 11-тармағында айқындалған ақпарат көздерінің негізінде осы Критерийлердің 1-қосымшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Тауар биржалары туралы заңнамасының сақталуына тәуекел дәрежесін бағалаудың субъективті критерийлері айқындалады.

### **5-тарау. Тәуекелдерді басқару**

13. Адал бақылау субъектілерін (объектілері) көтермелеу және бұзушыларға бақылау шоғырландыру қағидатын іске асыру мақсатында бақылау субъектілері (объектілері) тәуекел дәрежесін бағалау субъективті өлшемшарттарымен айқындалатын кезеңге, бақылау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылау және (немесе) квалификациялық талаптарға сәйкестігін тексеру жүргізуден субъективті өлшемшарттарымен айқындалатын кезеңге босатылады.

14. Субъективті өлшемшарттар бойынша бақылау субъектілері (объектілері) ақпараттық жүйені қолдана отырып, бақылау субъектілері қызметінің тиісті салаларындағы жоғары тәуекел дәрежесінен орташа тәуекел дәрежесіне немесе орташа тәуекел дәрежесінен төмен тәуекел дәрежесіне мынадай жағдайларда:

1) егер мұндай субъектілер Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жағдайларда және тәртіппен үшінші тұлғалар алдында азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру шарттарын жасасса;

2) егер Қазақстан Республикасының заңдарында және реттеуіші мемлекеттік органдардың тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттарында бақылау субъектісіне (объектісіне) бару арқылы профилактикалық бақылаудан немесе хабарлау тәртібі бойынша талаптарға сәйкестігіне тексерулер жүргізуден босату жағдайлары айқындалған болса;

3) егер субъектілер (объектілер) өзін-өзі реттейтін ұйым қызметінің нәтижелерін тану туралы келісім жасалған, "Өзін-өзі реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ерікті мүшелікке (қатысуға) негізделген өзін-өзі реттейтін ұйымның мүшелері болып табылса ауыстырылады.

15. Алдыңғы жүргізілген бару арқылы профилактикалық бақылаудың және (немесе) хабарлау тәртібі бойынша талаптарға сәйкестігін тексерудің қорытындылары бойынша берілген бұзушылықтарды толық көлемде жойған бақылау субъектілеріне қатысты оларды мемлекеттік бақылаудың кезекті кезеңіне кестелер мен тізімдерді қалыптастыру кезінде енгізуге жол берілмейді.

### **6-тарау. Субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесін есептеу тәртібі**

16. Бақылау субъектісін тәуекел дәрежесіне жатқызу үшін тәуекел дәрежесінің көрсеткішін есептеудің мынадай тәртібі қолданылады.

Субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткішін есептеу (R) бақылау субъектілеріне (SP) бару арқылы алдыңғы тексерулер мен профилактикалық бақылау нәтижелері бойынша бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткішін және субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткішін (SC) қорытындылау жолымен автоматтандырылған режимде жүзеге асырылады, кейіннен деректер мәндерін 0-ден 100-ге дейінгі диапазонға қалыпқа келтіреді ұпай.

$$R_{\text{пром}} = SP + SC, \text{ мұнда}$$

R<sub>пром</sub>-субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің аралық көрсеткіші, SP-бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші,

SC-осы Критерийлердің 12-тармағына сәйкес айқындалған субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші..

Есеп мемлекеттік бақылаудың әрбір саласы бақылау субъектілерінің біртекті тобын бақылаудың әрбір субъектісі бойынша жүргізіледі. Бұл ретте мемлекеттік бақылаудың бір саласының бақылау субъектілерінің біртекті тобына жататын бағаланатын бақылау субъектілерінің тізбесі деректерді кейіннен қалыпқа келтіру үшін іріктемелі жиынтық (іріктеме) құрайды.

17. Бақылау субъектілеріне бару арқылы алдыңғы тексерулер мен профилактикалық бақылау нәтижелері бойынша алынған деректер бойынша 0-ден 100-ге дейінгі баллмен бағаланатын бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші қалыптастырылады.

Осы Критерийлердің 11-тармағында көрсетілген ақпарат қөздерінің кез келгені бойынша бір өрескел бұзушылық анықталған кезде бақылау субъектісіне тәуекел дәрежесінің көрсеткіші 100 балл теңестіріледі және оған қатысты бақылау субъектісіне бара отырып профилактикалық бақылау жүргізіледі.

Өрескел бұзушылықтар анықталмаған кезде бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші елеулі және елеусіз дәрежедегі бұзушылықтар бойынша жиынтық көрсеткішпен есептеледі.

Елеулі бұзушылықтар көрсеткішін анықтау кезінде 0,7 коэффициенті қолданылады. Бұл көрсеткіш келесі формула бойынша есептеледі:

$$SP_3 = (SP_2 \times 100 / SP_1) \times 0,7, \text{ мұнда:}$$

SP<sub>3</sub> – елеулі бұзушылықтар көрсеткіші;

SP<sub>1</sub> – маңызды бұзушылықтардың қажетті саны;

SP<sub>2</sub> – анықталған елеулі бұзушылықтар саны;

Шамалы бұзушылықтар көрсеткішін анықтау кезінде 0,3 коэффициенті қолданылады.

Бұл көрсеткіш келесі формула бойынша есептеледі:

$$SP_n = (SP_2 \times 100 / SP_1) \times 0,3, \text{ мұнда:}$$

SP<sub>n</sub> – шамалы бұзушылықтар көрсеткіші;

SP<sub>1</sub> – кішігірім бұзушылықтардың қажетті саны;

SP2 – анықталған шамалы бұзушылықтар саны;

Бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші (SP) 0-ден 100 балға дейінгі шкала бойынша есептеледі және мынадай формула бойынша елеулі және елеусіз бұзушылықтар көрсеткіштерін жинақтау жолымен айқындалады:

SP = SP<sub>3</sub> + SP<sub>H</sub>, мұнда:

SP – бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші;

SP<sub>3</sub> – елеулі бұзушылықтар көрсеткіші;

SP<sub>H</sub> – шамалы бұзушылықтар көрсеткіші.

Бұзушылықтар бойынша тәуекел дәрежесі көрсеткішінің алынған мәні субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесі көрсеткішінің есебіне енгізіледі.

18. Осы Критерийлердің 11-тармағына сәйкес айқындалған субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткішін есептеу 0-ден 100 балға дейінгі шәкіл бойынша жүргізіледі және мынадай формула бойынша жүзеге асырылады:

$$SC = \sum_{i=1}^n x_i * w_i, \text{ где:}$$

x<sub>i</sub> – субъективті критерий көрсеткіші,

w<sub>i</sub> – субъективті өлшем көрсеткішінің үлес салмағы x<sub>i</sub>,

n – көрсеткіштер саны.

Осы Критерийлердің 11-тармағына сәйкес айқындалған субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесі көрсеткішінің алынған мәні субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесі көрсеткішінің есебіне енгізіледі.

19. Субъектілер бойынша есептелген R көрсеткіші бойынша мәндер 0-ден 100 балға дейінгі диапазонға қалыпқа келтіріледі. Деректерді қалыпқа келтіру әрбір іріктемелі жиынтық (іріктеме) бойынша мынадай формуланы пайдалана отырып жүзеге асырылады:

$$R = \frac{R_{\text{пром}} - R_{\min}}{R_{\max} - R_{\min}} \times 100,$$

R - бақылаудың жекелеген субъектісінің субъективті критерийлері бойынша тәуекел дәрежесінің көрсеткіші (қорытынды),

R<sub>max</sub> - бір іріктемелі жиынтық (іріктемеге) кіретін субъектілер бойынша субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесі шкаласы бойынша ең жоғары ықтимал мән (шкаланың жоғарғы шекарасы),

$R_{min}$  - бір іріктемелі жиынтыққа (іріктемеге) кіретін субъектілер бойынша субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесі шкаласы бойынша мүмкін болатын ең төменгі мән (шкаланың төменгі шекарасы),

$R_{prom}$  - осы Критерийлердің 13-тармағына сәйкес есептелген субъективті критерийлер бойынша тәуекел дәрежесінің аралық көрсеткіші.

Қазақстан Республикасының  
тауар биржалары туралы  
заннамасының сақталуының  
тәуекел дәрежесін бағалау  
критерийлеріне  
қосымша

### Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заннамасының сақталуына қойылатын біліктілік талаптардың бұзылу дәрежесі

№	Критерийлер	Бұзушылық дәрежесі
Бару арқылы профилактикалық бақылау		
1	Тауар биржасының өткізілген биржалық сауда-саттық бойынша ай сайынғы есепті ұсынбауы немесе уактылы ұсынбауы	өрескел
2	Биржалық тауарларға баға ұсыныстарын жарияламау	елеулі
3	Өз интернет-ресурсында кепілдік және сақтандыру қорларының ағымдағы мөлшері туралы ақпараттың болмауы	елеулі
4	Тауар биржасының аккредиттеген мүшелерінің өзекті тізбесін өзінің интернет-ресурсының арнайы белімінде орналастырмаяу	елеусіз
5	Биржалық мәмілелерді жасасу, сондай-ақ ақпаратты жинау, сактау, өндеу және ашу процесін автоматтандыруды қамтамасыз ететін тауар биржасының электрондық сауда жүйесінің сәйкес келмеуі	өрескел
6	Тауар биржасының биржалық сауда-саттықты өткізу режимдерін орындауы	елеулі
7	Тауар биржасының биржалық сауда-саттық нәтижелерін өзінің интернет-ресурсында сауда күнінен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей орналастырмауы немесе уактылы орналастырмауы	өрескел

8	Тауар биржасының стандартталмаған тауарлар бойынша жасалатын мәмілелердің жеке есебін жүргізбеуі	елеулі
9	Тауар биржасы қызметкерлерінің биржалық мәмілелерге қатысуына, сондай-ақ коммерциялық ақпаратты өз мұдделеріне пайдалануға тыйым салу туралы талапты сактамау	өрекел
10	Тауар биржасының атынан және есебінен биржалық мәмілелер жасауға тыйым салу туралы талапты сактамау	өрекел
11	Тауар биржасының ішкі күжаттарды өзінің интернет-ресурсында орналастырмауы	елеулі
12	Тауар биржасының биржалық сауда-саттықты өткізу кестесін өзінің интернет-ресурсында орналастырмауы немесе уақтылы орналастырмауы	өрекел
13	Тауар биржасының аккредиттеу туралы шешімді уақтылы қабылдамауы	өрекел
14	Биржалық сауданы үйымдастырумен тіkelей байланысты емес өзге де қызметті жүзеге асыруы	өрекел

Біліктілік талаптарға сәйкестігін тексеру үшін

1	"Тауар биржасы" акционерлік қоғамы" атауын және қоғамның атауын қамтитын тауар биржасының фирмалық атауының болмауы	өрекел
2	Биржалық мәлімелерді жасасу, сондай-ақ ақпаратты жинау, сактау, өндеу және ашу процесін автоматтандыруды қамтамасыз ететін тауар биржасының электрондық сауда жүйесінің болмауы	өрекел
3	Клирингтік қызмет процесін автоматтандыруды қамтамасыз ететін аппараттық-бағдарламалық кешені бар тауар биржасының клирингтік орталығының болмауы	өрекел
	Тек стандартталмаған тауарлармен сауда-саттықты үйымдастыратын тауар	

4	<p>биржасының жарғылық капиталының-тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде үш жуз мың еселенген мөлшерінің сәйкес келмеуі</p>	өрескел
5	<p>Биржалық тауарлармен сауда-саттықты ұйымдастыратын тауар биржасының жарғылық капиталының-тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде алты жұз мың еселенген мөлшерінің сәйкес келмеуі</p>	өрескел
6	<p>Білім беру деңгейіне (бірінші басшы үшін – жоғары білім, басшы лауазымдарды аткармайтын қызметкерлер үшін – жоғары және (немесе) орта білімнен кейінгі білім) және практикалық қызмет тәжірибесіне (бірінші басшы үшін – биржалық қызмет саласындағы және (немесе) қаржы ұйымдарындағы жұмыс өтілі кемінде үш жыл сәйкес келетін тауар биржасы қызметкерлерінің білікті құрамының болмауы) және экономикалық қызмет саласындағы қылмыстар және сыйбайлас жемқорлық қылмыстар жасағаны үшін алынбаған немесе өтелмеген соттылықтың болмауы (бірінші басшы үшін)</p>	өрескел
7	<p>Уәкілетті органмен келісілген (егер мұндай келісу міндетті болып табылса) және тауар биржасы бекіткен (кабылдаған) тауар биржасына қатысушылардың тауар биржасындағы қызметінің шарттары мен тәртібін, тауар биржасының, оның органдарының, құрылымдық бөлімшелерінің жұмысын, көрсетілетін қызметтерге ақы төлеудің тәртібі мен мөлшерін, тауар биржасындағы коммерциялық</p>	өрескел

	күпияны реттейтін ішкі құжаттарының болуы, ал сондай-ақ тұракты жұмыс істейтін биржалық арбитраж	
8	Қылмыстық жолмен алынған кірістерді зандастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-қымыл мақсатында бекітілген ішкі бақылау қағидаларының және оны жүзеге асыру бағдарламасының болмауы	ерескел

Қазақстан Республикасының тауар биржалары туралы заннамасының сақталуына тәуекел дәрежесін бағалаудың субъективті критерийлері бойынша тәуекел дәрежесін айқындауға арналған субъективті критерийлер тізбесі

№ п/п	Субъективті критерий көрсеткіші	Субъективті критерий көрсеткіші бойынша ақпарат көзі	Маңыздылығы бойынша үлес салмағы, балл (сомасы 100 балдан аспауы тиіс), $w_i$	Шарттар / мәндер, хі		
				1-шарт / мәні	2-шарт / мәні	3-шарт / мәні
1	2	3	4	5	6	7

Біліктілік талаптарға сәйкестігін тексеру үшін

1	"Тауар биржасы" акционерлік қоғамы" атауын және қоғамның атауын қамтитын тауар биржасының фирмалық атауының болмауы	Мемлекеттік органдар мен ұйымдар ұсынатын мәліметтерді талдау нәтижелері	100	0	1	0
				0%	100%	0%

Қазақстан Республикасы  
Ұлттық экономика министрінің  
м.а.  
2023 жылғы 4 мамырдағы  
№ 59 мен

Қазақстан Республикасы  
Премьер-Министрінің  
орынбасары -  
Сауда және интеграция министрі  
2023 жылғы 4 мамырдағы  
№ 156-НҚ бірлескен бұйрықта  
2-қосымша  
Қазақстан Республикасы  
Ұлттық экономика министрінің  
2016 жылғы 5 наурыздағы  
№ 128 бұйрығына  
2-қосымша

## Тексеру паралы

тауар биржасына қатысты Қазақстан Республикасының тауар биржалары  
туралы заннамасының сақталуын

---

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 138 бабына сәйкес  
саласында/аясында \_\_\_\_\_ қатысты  
Тексеруді/ бақылау субъектісіне бару арқылы  
профилактикалық бақылауды тағайындаған мемлекеттік орган

---

---

Тексеруді/ бақылау субъектісіне бару арқылы  
профилактикалық бақылауды тағайындау туралы акт

---

---

№, күні  
Бақылау субъектісінің атауы

---

Бақылау субъектісінің (жеке сәйкестендіру нөмірі), бизнес-сәйкестендіру нөмірі

---

---

Орналасқан жерінің мекенжайы

---

---

№	Қойылатын талаптар тізбесі	Талаптарға сәйкес келеді	Талаптарға сәйкес келмейді
	Тауар биржасының өткізілген биржалық сауда-саттық бойынша ай		

1	сайынғы есепті ұсынбауы немесе уақтылы ұсынбауы		
2	Биржалық тауарларға баға ұсыныстарын жарияламау		
3	Өз интернет-ресурсында кепілдік және сақтандыру корларының ағымдағы мөлшері туралы акпараттың болмауы		
4	Тауар биржасының аккредиттелген мүшелерінің өзекті тізбесін өзінің интернет-ресурсының арнайы бөлімінде орналастырмаяу		
5	Биржалық мәмілелерді жасасу, сондай-ақ акпаратты жинау, сақтау, өндеу және ашу процесін автоматтандыруды қамтамасыз ететін тауар биржасының электрондық сауда жүйесінің сәйкес келмеуі		
6	Тауар биржасының б и р ж а л ы қ сауда-саттықты өткізу режимдерін орындамауы		
7	Тауар биржасының биржалық сауда-саттық нәтижелерін өзінің интернет-ресурсында сауда күнінен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей орналастырмаяу немесе у а қ т ы л ы орналастырмаяуы		
8	Тауар биржасының стандартталмаған тауарлар бойынша жасалатын мәмілелердің жеке есебін жүргізбеуі		
9	Тауар биржасы қызметкерлерінің биржалық мәмілелерге қатысуына, сондай-ақ коммерциялық акпаратты өз мұдделеріне		

	пайдалануға тыйым салу туралы талапты сактамау		
10	Тауар биржасының атынан және есебінен биржалық мәмілелер жасауға тыйым салу туралы талапты сактамау		
11	Тауар биржасының ішкі құжаттарды өзінің интернет-ресурсында орналастырмауы		
12	Тауар биржасының биражалық сауда-саттықты өткізу кестесін өзінің интернет-ресурсында орналастырмауы немесе уақтылы орналастырмауы		
13	Тауар биржасының аккредиттеу туралы шешімді уақтылы кабылдамауы		
14	Биржалық сауданы үйымдастырумен тікелей байланысты емес өзге де қызметті жүзеге асыруы		

Лауазымды адам (-дар) \_\_\_\_\_  
 лауазымы қолы

тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)  
 Бақылау субъектісінің басшысы \_\_\_\_\_

лауазымы қолы

тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрінің

м.а.

2023 жылғы 4 мамырдағы

№ 59 мен

Қазақстан Республикасы

Премьер-Министрінің

орынбасары -

Сауда және интеграция министрі

2023 жылғы 4 мамырдағы

№ 156-НҚ бірлескен бұйрықка

3-қосымша

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрінің

2016 жылғы 5 наурыздағы

№ 128 бұйрығына

3-қосымша

## Тексеру паралы

Тауар биржасына қатысты Тауар биржалары саласындағы лицензияланатын қызмет түріне қойылатын біліктілік талаптарына сәйкестігін

---

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 138 бабына сәйкес

---

саласында/аясында \_\_\_\_\_ қатысты

Тексеруді/ бақылау субъектісіне

бақылауды тағайындаған мемлекеттік орган

---

Тексеруді/ бақылау субъектісіне  
бақылауды тағайындау туралы акт

---

№, күні

Бақылау субъектісінің атауы

---

Бақылау субъектісінің (жеке сәйкестендіру нөмірі), бизнес-сәйкестендіру нөмірі

---

Орналасқан жерінің мекенжайы

---

№	Койылатын талаптар тізбесі	Талаптарға сәйкес келеді	Талаптарға сәйкес келмейді
1	"Тауар биржасы" акционерлік қоғамы" атауын және қоғамның атауын қамтитын тауар биржасының фирмалық атауының болмауы		
	Бірегей желілік мекенжайы және (немесе)		

2	<p>домендік атаяу бар және арнайы бөлімдерді (тауар биржасының аккредиттелген мүшелерінің тізбесі; биржалық сауда-саттық нәтижелері; биржалық тауарлардың баға белгіленімі; уәкілетті органға берілетін есептік аппарат) көздейтін және тауар биржасының аппаратты мемлекеттік және орыс тілдерінде орналастыруын қамтамасыз ететін Интернетте жұмыс істейтін тауар биржасының меншікті интернет-ресурсының болмауы (мәтіндік, графикалық, аудиовизуалды немесе басқа түрде)</p>		
3	<p>Клирингтік қызмет процесін автоматтандыруды қамтамасыз ететін аппараттық-бағдарламалық кешені бар тауар биржасының клирингтік орталығының болмауы</p>		
4	<p>Тек стандартталмаған тауарлармен сауда-саттықты ұйымдастыратын тауар биржасының жарғылық капиталының-тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде үш жұз мың еселенген мөлшерінің сәйкес келмеуі</p>		
	<p>Биржалық тауарлармен сауда-саттықты ұйымдастыратын тауар биржасының жарғылық капиталының-тиісті</p>		

5	<p>каржы жылына арналған республикалық бюджет туралы Қазақстан Республикасының Занында белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде алты жұз мың еселенген мөлшерінің сәйкес келмеуі</p>		
6	<p>Білім беру деңгейіне (бірінші басшы үшін – жоғары білім, басшы лауазымдарды атқармайтын қызметкерлер үшін – жоғары және (немесе) орта білімнен кейінгі білім) және практикалық қызмет тәжірибесіне (бірінші басшы үшін – биржалық қызмет саласындағы және (немесе) каржы ұйымдарындағы жұмыс өтілі кемінде үш жыл сәйкес келетін тауар биражасы қызметкерлерінің білікті құрамының болмауы) және экономикалық қызмет саласындағы қылмыстар және сыйбайлас жемкорлық қылмыстар жасағаны үшін алынбаған немесе өтелмеген соттылықтың болмауы (бірінші басшы үшін)</p>		
7	<p>Уәкілдегі органмен келісілген (егер мұндай келісу міндетті болып табылса) және тауар биржасы бекіткен (қабылдаған) тауар биражасына катысушылардың тауар биржасындағы қызметінің шарттары мен тәртібін, тауар биржасының, оның органдарының, құрылымдық болімшелерінің жұмысын</p>		

	<p>, көрсетілетін қызметтерге ақы төлеудің тәртібі мен мөлшерін, тауар биржасындағы коммерциялық құпияны реттейтін ішкі құжаттарының болуы, ал сондай-ақ тұрақты жұмыс істейтін биржалық арбитраж</p>		
8	<p>Қылмыстық жолмен алынған кірістерді зандастыруға (жылыстатуға), терроризмді каржыландыруға және жаппай қырып-жою каруын таратуды каржыландыруға қарсы іс-кимыл мақсатында бекітілген ішкі бақылау қағидаларының және оны жүзеге асыру бағдарламасының болмауы</p>		

Лауазымды адам (-дар) \_\_\_\_\_  
 лауазымы қолы

тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)

Бақылау субъектісінің басшысы \_\_\_\_\_

лауазымы қолы

тегі, аты, әкесінің аты (бар болған жағдайда)

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК